



Městská knihovna Trutnov

Výroční zpráva 2021



Příprava na klubík Dráček

Trutnov, leden 2022

OBSAH

1) SLUŽBY.....	- 3 -
2) SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST.....	- 5 -
3) KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE	- 7 -
4) KNIHOVNÍ FONDY.....	- 8 -
5) HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY	- 9 -
6) PRACOVNÍCI	- 10 -
7) TECHNICKĚ ZABEZPEČENÍ	- 10 -

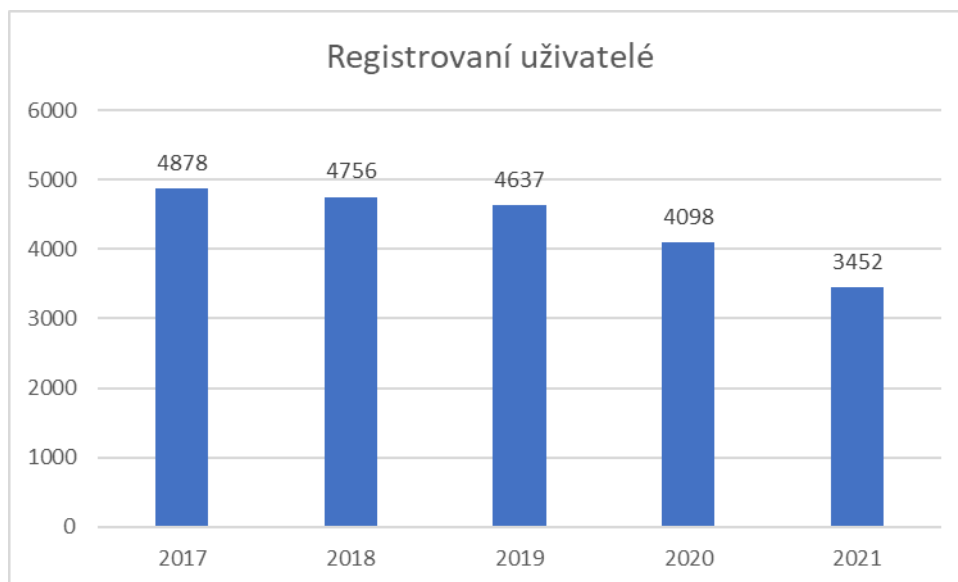
1) ÚVOD

I tento rok byl poznamenán pandemií COVID-19. Od 1. ledna do 14. února byla knihovna uzavřena. Pak bylo povoleno výdejní okénko. To znamená, že si naši čtenáři mohli zavolat či napsat e-mailem, které dokumenty chtějí připravit. A nebo mohli využít novou službu odložení dokumentu z poličky. Čtenáři požadované dokumenty byly připravené v oddělení pro dospělé čtenáře a vydávány přes okénko. V této době měla knihovna otevřeno ve všední den od 8:00 do 17:00 hodin. V sobotu bylo zavřeno. Stejnou službu poskytovala i pobočka v Horním Starém Městě. Pobočka v Poříčí byla zavřena. Tato situace trvala do 12. dubna, pak již nastal běžný provoz s výjimkou sobot, kdy bylo zavřeno. Vstup do knihovny byl povolen jen s ochranou dýchacích cest, u vstupu byla připravená dezinfekce rukou i jednorázové rukavice. Návštěvnost knihovny však byla až do konce roku velmi nízká. Projevovala se obava z nakažení, vstup na akce knihovny byl limitován podle platných pravidel a to jak počtem osob, tak i nutností předkládat doklad o bezinfekčnosti. Plánované akce byly rušeny i ze strany přednášejících.

Tento stav se projevil ve všech sledovaných výkonnostních ukazatelích.

2) SLUŽBY

V roce 2021 bylo zaregistrováno 3 452 uživatelé, z toho 2 982 dospělých čtenářů (86 %) a 470 dětí do 15ti let (14%). Celkový počet registrovaných čtenářů vzhledem k epidemiologické situaci, která v ČR nastala v souvislosti s onemocněním Covid-19 výrazně poklesl.



V tomto roce využilo našich služeb 107 031 uživatel. Fyzicky navštívilo knihovnu 46 787 osob. Z toho návštěvníků kulturních akcí 382 a vzdělávacích akcí 551, návštěvníků využívajících internet v knihovně – 376. Počet návštěv on-line služeb (tzv. virtuální návštěvy) – 60 244.



Poskytli jsme celkem 140 993 dokumenty. Výpůjčky se skládaly z naučné literatury (14 271), krásné literatury (101 077), z naučné literatury pro děti (467), beletrie pro děti (6 160), z výpůjček periodik (17 511), zvukových dokumentů (1 292) a stolních her (215). Evidovaných prezenčních výpůjček bylo 5 940 a prolongací (prodloužení výpůjčky před uplynutím řádné výpůjční doby) bylo 45 956.



Jednou za měsíc navštěvují pracovnice knihovny obyvatele Domova pro seniory s nabídkou knih. Stejnou službu poskytují pracovnice pobočky v Horním Starém Městě. Donáškovou službu poskytujeme nepohyblivým či jinak postiženým seniorům. Na jejich telefonické zavolání o výměnu knih reagují pracovnice v co nejkratší době. Bohužel i zde se podepsala epidemie.

V rámci meziknihovní výpůjční služby jsme celkem obdrželi 211 požadavků, z nichž byly kladně vyřízeny celkem 194 žádanky. Z naší knihovny bylo vyžádáno 87 dokumentů, pro naše čtenáře jsme z jiných knihoven zapůjčili 107 dokumentů.

Elektronické služby knihovny

Mezi tyto služby patří webová stránka knihovny (WWW.MKTRUTNOV.CZ) - tu navštívilo 56 374 uživatelů - a elektronický katalog (<https://tritus.mktrutnov.cz/>).

Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny bylo 1 253 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 35.

Vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu evidujeme 46 392 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 13 852.

Počet výpůjček e-knih se zvýšil. Zprostředkovali jsme 632 e-výpůjček knih firmy Palmknihy a Flexibooks.

Knihovna poskytuje on-line službu „Ptejte se knihovny“, která je službou českých knihoven nejširší veřejnosti. Tato služba odpovídá na stručné a konkrétní otázky čtenářů krátkým seznamem knih, časopisů, popřípadě i www stránek (do 5 záznamů). Na dotazy zaručujeme odeslání odpovědi na čtenářovu e-mailovou adresu do 48 hodin (v pracovních dnech) od doručení zprávy.

Knihovna má tyto funkční e-mailové adresy:

info@mktrutnov.cz a adresy oddělení dospELE@mktrutnov.cz , detske@mktrutnov.cz , mvs@mktrutnov.cz , studovna@mktrutnov.cz , hsm@mktrutnov.cz , porici@mktrutnov.cz, reditel@mktrutnov.cz , zkf@mktrutnov.cz (akvizice knihovního fondu) , ekonom@mktrutnov.cz .

I z těchto adres jsou zodpovídaný dotazy našich uživatelů. Knihovna je také na www.facebook.com/knihovnatrutnov/, kde propagujeme svoje akce.

Elektronické služby knihovny (SMS zpráva nebo e-mailem posílané upozornění před blížícím se koncem výpůjční doby, oznámení o připravené rezervaci dokumentu, vlastní upomínky a další informace našim uživatelům) se již staly standartní službou pro čtenáře, která je hojně využívána.

Počet hodin pro veřejnost činí 48 hodin týdně. Oddělení pro dospělé čtenáře a studovna mají otevřeno 48 hodin, oddělení pro děti 29 hodin, pobočka v Horním Starém Městě 31,5 hodin, pobočka Poříčí 7 hodin, pobočka v Bohuslavicích-Adamově 4 hodiny týdně.

3) SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST

Jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí na základě smlouvy se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové jsme poskytli služby 50 evidovaným veřejným knihovnám i evidovaným knihovnám jiné sítě (školní, muzejní a archivní). Tato služba je hrazena z dotace od Královéhradeckého kraje na základě smlouvy č. 20RGI01-0137.

1. Síť obsluhovaných knihoven

1 knihovna pověřená výkonem RF (MĚK Trutnov)

8 knihoven s profesionálním knihovníkem (Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Úpice, Vrchlabí a Žacléř)

41 knihoven s neprofesionálním pracovníkem

2. Finanční zajištění regionálních funkcí

Na rok 2021 poskytl Královéhradecký kraj na zajištění regionálních funkcí naší knihovně

finanční částku 1 655 000 Kč. Celá částka byla vyčerpána.

Pověřená knihovna získala finanční příspěvek na nákup knihovních fondů formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven okresu. Jednalo se o částku 144 600 Kč od 38 obcí.

	Rok 2020	Rok 2021
Spotřeba materiálu	637 100 Kč	571 875 Kč
z toho nákup KF	544 141 Kč	533 279 Kč
spotřeba energie	30 585 Kč	36 418 Kč
cestovné	2 707 Kč	7 352 Kč
ostatní služby	71 530 Kč	66 849 Kč

3. Hodnocení personálního zajištění regionálních funkcí

Personální zajištění zůstává bez změn:

úv.1,00 - metodička

úv.0,05 - ředitelka

úv.0,40 - pracovnice akvizice

úv.0,1 - pracovnice ochrany a údržby knihovního fondu

úv.0,1 - pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře

úv.0,05 - účetní

4. Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost

Bylo uskutečněno 12 metodických návštěv. Týkaly se především aktualizací fondu, zaškolení nových knihovníků (Bílá Třemešná, Horní Maršov, Lampertice a Pilníkov).

Knihovníci z neprofesionálních knihoven vyžadovali pomoc při katalogizaci nových knih, aktualizaci webových stránek a svého fondu.

Počet poskytnutých konzultací 203, byly uskutečněny telefonicky nebo e-mailem.

Konzultace se týkaly nejčastěji dotazů souvisejících s knihovnickým programem a provozem knihovny. O tuto pomoc požádalo 49 knihoven. Na webu pověřené knihovny je vystaveno doporučení ústřední knihovnické rady ČR pro provoz knihoven.

<https://www.mktrutnov.cz/verejne-knihovny/informace-pro-knihovny/>

Průzkum prostorového vybavení knihoven – všechny neprofesionální knihovny byly kontaktovány a seznámeny s možností získání krajské dotace na výstavbu či rekonstrukci knihovny. Zároveň byl ve všech těchto knihovnách proveden průzkum. O rekonstrukci své knihovny projeví zájem obce: Dolní Kalná, Malé Svatoňovice, Pilníkov a Rtně v Podkrkonoší. S těmito starosty bylo osobně jednáno.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

Ocenění knihovnice roku získala paní Milena Dulová z MěK Hostinné za celoživotní práci v knihovně.

Centrální adresář knihoven je každý rok aktualizován. Data neprofesionálních knihoven aktualizuje metodička, profesionální knihovny provádějí aktualizaci sami.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Porady pro profesionální knihovny byly uskutečněny dvě. Počet účastníků 18.

Pro knihovníky profesionálních knihoven byl uspořádán seminář Česká a světová

literatura pro děti a mládež. Zúčastnilo se 9 knihovnic ze 7 knihoven.

4.4 Výměnné fondy

Cirkulace výměnných fondů:

		soubory	svazky
Výměnné fondy v obsluhovaných knihovnách celkem		397	39700
z toho	první půjčení dokumentů	226	13581
	prolongace	435	26119

4.5 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Na nákup knih do výměnných souborů bylo obcemi poskytnuto 144 600 Kč.

Pro 17 knihoven, které používají knihovnický systém Tritius a nakupují si knihy do svého fondu bylo v pověřené knihovně zpracováno 650 záznamů.

Do výměnných souborů bylo zakoupeno 3 258 KJ a při aktualizaci fondu bylo vyřazeno 1 518 svazků.

4.6 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Servis automatizovaného knihovního systému Clavius je poskytován knihovnám – Hostinné, Vrchlabí a Špindlerův Mlýn.

4.7 Stav zapojení oblasti do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2021

Zapojena MěK Trutnov

5. Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2021

Dotace na podporu výkonu regionálních funkcí umožňuje zajistit dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb i v těch nejmenších obcích. Mezi nejvíce využívané služby patří distribuce výměnných fondů, poradenství, pomoc při revizích a aktualizacích knihovního fondu a servis knihovního systému. Standardy a cíle regionálních funkcí se podařilo naplnit i v roce 2021, i když situace z hlediska epidemiologického nebyla nejvýhodnější. Program podpory zajištění regionálních funkcí napomohl dalšímu zkvalitnění a rozšíření výkonů jednotlivých regionálních funkcí, což se projevilo zejména na úseku budování a využívání výměnných fondů, poradenství a nadále se zkvalitňoval obsah webových stránek knihoven. Knihovní fondy jsou prostřednictvím on-line katalogů a katalogů výměnných souborů dostupné jednotlivým knihovnám v regionu. Významná je tato pomoc zejména v obcích, které nenakupují žádný knihovní fond. Regionální funkce ve svém důsledku napomáhají zkvalitňovat odbornou činnost knihoven.

4) KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE

V roce 2021 jsme uskutečnili pouze 27 kulturních a 30 vzdělávacích akcí. Celkem tedy 57 akcí, kterých se zúčastnilo 933 uživatelů.

Knihovna je také konzultačním střediskem Virtuální univerzity třetího věku. V letošním roce museli studenti studovat distančně. I přesto absolvovali dva semestry. V zimním semestru proběhly dva kurzy (Architekti italského baroka a Mistři evropského barokního malířství 17. století) a v letním se uskutečnily kurzy Genealogie a Barokní architektura v Čechách.



**Digitální vzdělávání 65+
„Jak na chytrý telefon a tablet“
10. června 2021**



Setkání klubíku Dráček

23. září 2021

4) KNIHOVNÍ FONDY

Přírůstek knihovního fondu v tomto roce činil 5 749 knihovní jednotky, z toho bylo 3 258 knih pro výměnné soubory. Stav knihovního fondu k 31. 12. 2021 je 165 025 knihovních jednotek. Z toho 43 329 naučné literatury, 119 642 krásné literatury, 1 752 zvukových knih a 144

kartografických dokumentů, 158 ostatních dokumentů. Knihovna odebírá 136 exemplářů periodik. Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 1 226 707 Kč (z toho 533 279 Kč na zakoupení výměnných fondů z dotace Královéhradeckého kraje a 144 600 Kč z příspěvků od obcí). Akvizice fondu probíhá prostřednictvím internetu nebo osobními návštěvami dealerů nakladatelství či knihkupectví. Výběru se také účastní pracovníce služeb a metodička, aby nákup odpovídal požadavkům našich uživatelů a knihovníků obecních knihoven.

Úbytek knihovního fondu v tomto roce činil 3 522 knihovních jednotek.

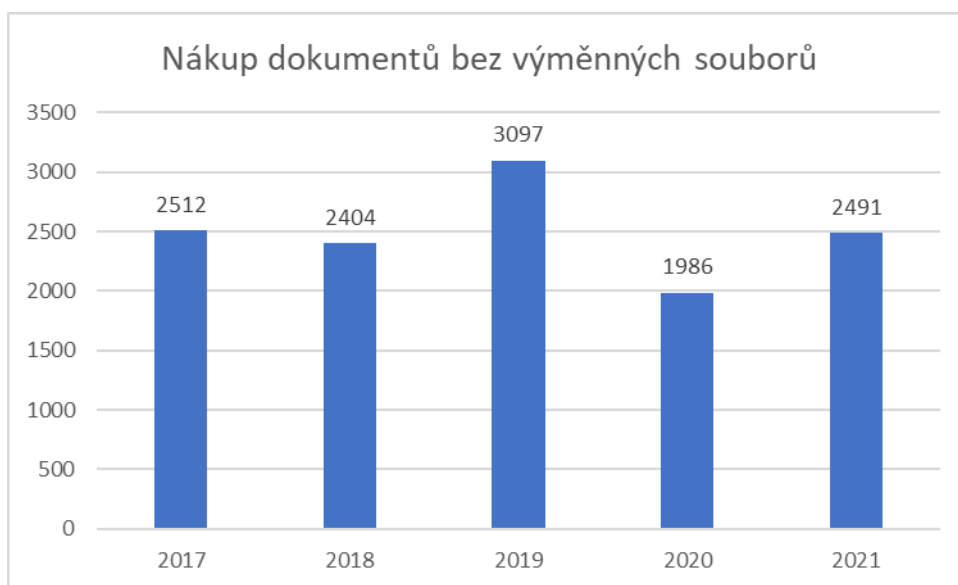
Knihovna zpracovává dokumenty podle platných katalogizačních pravidel RDA.

Pravidelně přispíváme také do souborného katalogu SKAT a Caslin. Záznamy jsou průběžně odesílány. Za záznamy odpovídá pracovníce oddělení zpracování knihovního fondu

Pracovnice oddělení zpracování knihovního fondu průběžně aktualizuje slovník autorit a doplňuje jej o autority našeho regionu, v tomto roce bylo odesláno 83 autorit, aktualizováno 80 a převzato 1148 autorit.

V rámci ochrany fondů byly průběžně baleny nebo přebalovány knihy a periodika. Zároveň byly opravovány poškozené dokumenty, které se vrací od čtenářů. Také pokračujeme ve vybavování dokumentů bezpečnostním kódem. Snažíme se tak eliminovat ztráty dokumentů.

Obrat knihovního fondu (výpůjčky/stav fondu bez knih ve výměnných souborech) dosáhl 1,3 výpůjček na jednu knihovní jednotku.



5) HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY

Rozpočet knihovny je tvořen příspěvkem od zřizovatele (7180 tis. Kč), příspěvkem na regionální funkce z rozpočtu kraje (1655 tis. Kč), dotacemi od obcí (výhradně na nákup knihovního fondu ve výši 144 tis. Kč) a vlastními příjmy (494 tis. Kč), zúčtováním transferu do výnosu – 35 tis. Kč. Celkem tedy knihovna hospodařila se 9508 tis. Kč.

Náklady na provoz knihovny:

- Spotřeba materiálu, energie, služeb 1538 tis. Kč

Z toho:

nákup knihovního fondu 693 tis. Kč

na materiál, energii, služby a nájemné, opravy bylo vynaloženo 845 tis. Kč

- osobní náklady 6035 tis. Kč (mzdy, OON, náklady na zdravotní a sociální pojištění a zákonné sociální náklady)
- náklady z DDHM, DDNM 35 tis. Kč
- 62 tis. Kč – odpisy

Celkem tedy 7 670 tis. Kč.

Náklady na regionální funkce:

- Spotřeba materiálu, energie, služeb 682 tis. Kč

Z toho:

nákup knihovního fondu 533 tis. Kč

na materiál, energii, služby 149 tis. Kč

- Osobní náklady 973 tis. Kč (mzdy, náklady na zdravotní a sociální pojištění a zákonné sociální náklady)

Celkem na RF 1 655 tis. Kč

Príspevek od obcí určený výhradně na nákup knihovního fondu do výměnných souborů ve výši 144 tis. Kč byl zcela vyčerpán.

Rozpočet 9508 tis. Kč nebyl vyčerpán, knihovna na svůj provoz vydala 9471 tis. Kč.

Celkem knihovna hospodařila se zlepšeným hospodářským výsledkem 37 tis. Kč.

5) PRACOVNÍCI

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců činil 13,25. Nedošlo k žádnému pohybu.

Během roku se také všichni povinně testovali na covid-19 podle pokynů MZ a hlavní hygieničky ČR.

Všichni zaměstnanci se účastnili různých školení, která probíhala on-line (Spolupráce a podpora venkovských knihoven MAS v období 2021-27, Udržitelnost v knihovnách, Konference k personální práci v knihovnách, Pět kroků k úspěšné on-line besedě, Centrální portál knihoven, Sociální sítě pro pokročilé, Možnosti knihoven v oblasti celoživotního vzdělávání, ...)

6) TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V roce 2021 byly průběžně prováděny revize a drobná údržba přístrojů a zařízení. Došlo také k výměně oken a výkladní skříně v pobočce Poříčí. Po skončení prací spojených s výměnou, byla pobočka vymalována.

4. 1. – kontrola hasicích přístrojů a hydrantů
5. 2. – kontrola protipožárních dveří
30. 9. – revize el. přístrojů a prodlužovacích přívodů

19. 11. - údržba plynových kotlů

23. 11. - školení BOZP a požární hlídky

Zakoupeny byly 2 transportní vozíky na přepravu knih, tiskárna k výpůjčnímu pultu v oddělení pro dospělé čtenáře, počítač, web kamera, sluchátka s mikrofonem, 2 ks čtečky čárových kódů a 2 ks bezdotykových dávkovačů dezinfekce.

V říjnu byly vyhlášeny Ministerstvem kultury ČR nové výzvy na dotace pro rok 2022. Naše knihovna zažádala o:

- 1. Zabezpečení fondu moderní RFID technologií (modernizace zabezpečení knihovního fondu)**
- 2. Portál Metis (integrace datových zdrojů do systému Tritius)**
- 3. Nový elektronický katalog NEKprofi (dotykový displej bez klávesnice)**